

gybekötött
vén, fel-
állást el-
en felsze-
zzám f. é.
6 20-án,
tetni.
hó 22-én.
e d ű s,
lgabíró.
71—3.3)
mény.
bsági bi-
hó 11-én
alatt kelt
összében
lt jegyzői
tése vá-
hó 22-én
ezen-

ek szóval
gyeztetik,
elvek bár
hát azok
kik ezen
y a sza-
vényeiket
a válaszk.
tus hó 20.
7. távol:
ános,
294—3.1)

zett és a
gi bizott-
29. kgy.
ározatával
ssel javá-
llomásnak
tás útján
f. é. au-
előtti 10

ezen ál-
y kellőleg
ben a ma-
nyelv tö-
a válaszk-
gabírói hi-
un. 30-án.
árdányi
vatal.

1885.

Tizennegyedik évfolyam.

TORONTÁL.

29-ik szám.

Csütörtök, július hó 16-án.

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint egyszer, csütörtökön.

Szerkesztői iroda:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskerekben.
Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . 6 frt | Félévre . . . 3 frt
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a
kincstári illetékekkel együtt 1 frt 50 krral számítva —
minden nyelven vétetnek föl a kiadóhivatalban. — Ké-
retik az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt leg-
előbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel
azok különben tekintetbe nem vétethetnek.

Hivatalos hirdetések:
A „Torontál”-ba iktatandó hivatalos hirdetések előlege-
sen beküldendők, még pedig 100 szóig egyszeri hir-
detésért 1 frt, 100—200 szóig 2 frt, 200—300 szóig
3 frt és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beig-
tatás után 30 kr. bélyegdíj és az esedékes nyugta-
bélyeg is beküldendő.

Magán hirdetések:
A 3-hasábos garmonsorsorelő hirdetésnél 6 kr., többszörinél
4 kr. Kincstári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskerekben, hová
az előzetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

Magyarosítás.

N.-Beeskerek, 1885. július 15.

—6. A legszigorubb bíró: a világ-
történet ítélszéké, egy ezer éves köz-
delmekben és győzelmekben gazdag
történeli mult alapján mondotta ki a nagy
ítéletet, hogy a földön, melyet ma Ma-
gyarországnak nevezünk, a magyarság-
nak mint nemzetet képező népfajnak
nemcsak létjoga van, de az európai béke
és nyugalom érdekében kötelessége is
az önfentartás. S miután e történeli jogot
eddig ellenségeink egyik legelkesere-
dettebbike: a pangermanismust és pan-
germanizálást hirdető „Norddeutsche All-
gemeine”, a hatalmas vaskancellár jour-
nalistikai visszhangja is egy a lapokat
végig járt felhivatalos közleményében
elismerte, eddig is megtámadhatlan és
jogunk vitán felül helyzetetett, a nem-
zetközi közvélemény által is szentesít-
tetett.

S noha e szentesítésre törekvéseink
igazolása szempontjából soha szükségünk
nem volt, mégis köszönettel tartozunk
erte a vaskancellár sugalmazottainak,
mert egyúttal rendre utasítást tartalmaz
mindazokra nézve, kik ez ország lakosai
lévén, elég vakmerők voltak e létjog-
gunkat és annak védelmi jogosultságát
kísérletezni, sőt a hatalmas német
birodalomra való fenyegető utalással min-
den oly intézkedésnek opponálni, mely
legtávolabbról is a „magyar” állami
egység megerősítésére czélzott.

A nagy világ, Europa döntő hatal-
masságai is elismerik e szerint, hogy
Magyarország egysége, ereje és konszo-
lidálása csak a magyar fajra építhető, s
ezzel elismerték jogunkat mindazt meg-
tenni, mi e fajnak erősítésére és úgy szám-
erejének, mint értelmi javainak gyarapítá-
sára szükséges. S ha áll másrészt, hogy
a mi jog az egyik oldalról, az kötelesség
egyúttal a másik részről: úgy előtérbe
tolakodik a nagy kérdés: megtettük-
e eddig mindazt, mit ez elismert
jog tennünk enged, a mi egy azon
másik kérdéssel: nem mulasztottunk-e
el semmit azok közül, miket ama jogból

kifolyó önfentartási és államalkotási kö-
telességünk reánk hárít?

Ha őszinték akarunk lenni, be kell
vallanunk, hogy a mulasztások száma
e téren eddig sokkal nagyobb
volt, mint a megtörtént cselekvényeké
s hogy még nagyon messze vagyunk
azon időponttól mikor a költővel el-
mondhatnók: szent hazánk megtettük mind,
mivel csak tartozánk!

Igaz, hogy alkottunk magyar nyelv-
terjesztő és magyar köznevelődési egye-
sületeket, támogatjuk azokat pénzzel, jó
tanácsal, sőt ha szükséges tettel is.
De ezek hatása — legalább szerény né-
zetünk szerint — vajmi problematikus;
sőt azok egy részének működése zajos
váltánál fogva egyenesen provokálja a
drastikus hasonlatot: „dobbal verebet.”

Sokkal több, sőt mondhatni minden
a mi e téren eddig történt, — köszön-
hető a hazafias közgazgatási tisztviselők
és az iskolák zajtanak, de annál alaposabb
és annál messzebbható működésének. De
e működés is legnagyobb részben csak
a jövő nemzedéknek gyümölcsöz, s hogy
különösen nálunk a valóban bábeli nyelv-
zavart előidéző nemzetek közepett rögtön
és külsőleg is látható, s a nemzetiségek-
nek egyúttal imponáló eredmény őréssek
el, sokkal radikálisabb intézkedésre van
szükség.

Ez intézkedés nálunk egyedül más
törvényhatóságokból származó magya-
roknak tömeges betelepítése le-
hetne, melylyel a megye közönsége
ismétellen foglalkozott, s melyre a talaj
sehol sem alkalmasabb, mint épen To-
rontálmegyében, és pedig annak épen
legmagyartalanabb vidékein.

Ismeretes, hogy mily nagy számmal
vannak e megye területén oly birtok-
testek, melyek mindenike már a jobb
jövédelmzés, tehát a nemzeigazdaság
szempontjából is egy-egy népes magyar
község megletelepítésére alkalmas lenne.

Eltekintve az ily magánbirtokoktól
— melyek azonban szintén már a munka-
erő olcsóvá tétele szempontjából is meg-
követelnék a telepítést, — különösen

a kir. államkincstár tulajdonában vannak
nagy számmal oly területek, melyek ez
irányban valóban magasztos missió tel-
jesítésére nyújthatnának alkalmat a leg-
első magyar földesurnak.

E megye alispánja még a mult év-
ben behatóan és eléggé nem dicsérhető
buzgalommal igyekezett az eszme meg-
valósítását megérlelni s az ő kezdemé-
nyezésé folytán a megye közönsége in-
dokolt felterjesztésben tette meg e rész-
beni javaslatát a kormánynak, egyúttal
kijelölvé mindazon kincstári birtokokat,
melyek e czélra alkalmasak.

Sajnálattal kell konstatálnunk, hogy
a földtulajdonos államkincstár egyáltalán
nem méltatta ez ügyet oly figyelemre,
minőt az márcsak nemzeti missionalis
váltánál fogva is megérdemelt volna; és
sokkal nagyobb súlyt helyezett a kérdés
fiskális és finansziális oldalára. Mert
csakis e sajnos félreértésnek vagyunk
képesek betudni azt, hogy a megye
közönségének legnemesebb törekvései
a semminél alig több sikert értek el, s
hogy a praktikus magyarosítás e leg-
radikálisabb módja ez idő szerint nálunk
ott áll, hogy pl. az ispánságok azon jelen-
tése folytán, miszerint valamely telepítésre
nagyon is alkalmas terület mint nagy-
bértel holdankint néhány forinttal többet
jövédelméz, mint jövédelmézne telepítés
mellett, a pénzügyminisiterium e terület-
nek telepítésre való átengedését meg-
tagadta.

Jól tudjuk, hogy a fiskális szempont
megóvása a pénzügyminisiterium és alá-
rendelt közegeinek eminens feladata; de
ez még nem mentheti ki a teljes közönyt
oly nagy horderejű kérdéssel szemben,
minő a magyar fajnak egy idegen nemzei-
tiségek által elárasztott nagy megyében
való uralomra juttatása, a magyar állam
eszméjének biztosítása minden időkre egy
oly területen, hol az mindenha veszélyez-
tetve volt, valahányszor a megpróbáltatás
nehéz napjai a magyar fajra nézve be-
következtek.

S mert erős hitünk, hogy még ma-
gának a fiskális érdekek védőjének, a

pénzügyminisiternek sem lehet utolsó
szava a pusztá tagadás ily kérdéssel
semmen, hanem a válasz kedvező volta,
csak az információ helytelen és hiányos
voltán mult, nem szabad az ügyet ab-
ban hagyni.

Ugy vagyunk értesülve, hogy a me-
gye közönsége újabb feliratot szándé-
kozik ez ügyben egy a kormánynak,
mint a képviselőházhoz intézni, melyben
megczáfolatnak mindazon adatok, melyek
a telepítés ellen a gazdasági hivatalok
részéről felhozattak s a mult évben emli-
tettekén kívül néhány újabb terület is fog
mint telepítésre alkalmas kincstári tulaj-
don bejelenteni.

Szívünk mélyből kívánjuk, hogy e
feliratnak több sikere legyen, mint az
elsőnek volt. Mert úgy vagyunk meg-
győződve, hogy csak 10 új magyar
község a megye legvegyesebb
pontjain hatalmasabb lökést
ad a magyarosodás és magyar
állam megszilárdulása ügyé-
nek, mint a legbuzgóbb magyar közmű-
velődési egyesület évtizedes működése adhat.

Az écskai hercegi kastély

azon czélszerűen de költőileg is berendezett
ősiszék közé sorozható, a honnét a birtok-
osok nem igen szeretnek kirepülni. Ter-
meinek és szobáinak nagyszáma, fénytelés,
kényelem és comfort tekintetében, a legfin-
nyásabb és válogatóbb igényeknek is meg-
felel, műkincsei pedig már magokban elégsé-
gesek, több órákon át, a műértők érzeléit és
szemeit gyönyörködtetni. Hosszan elnyúló,
szellős folyosója, fákban és virágokban gazdag
parkja, tágas és tiszta udvara, e helyet a
legkellemesebb nyári tartózkodási helylyé al-
kotják.

Folyó hó 12-én a déli órákban e kas-
télyban tiszeltelt Thurn-Taxis Égon her-
czegnél Torontálmegyei küldöttsége, hogy neki
a megye őszintén meleg üdvözlését írásban
is átszolgáltassa.

A Rónay Jenő főjegyző, Poroszkay Béla
főügyész, Bakalovits Ágoston szolgabíró és

TÁRCSA.

Mixed Pickles.

A medve egy millió dollárt örökölt egyik
grönlandinagybátyjától. Épen bevégzett medve
földes urrá lett, mikor egy fehér medve de-
putáció az örökséget költőileg Demothenesi
mormogások közt neki átszolgáltatta.

Mint hogy megviselt fakó bundája felett
az állatvilág már elczelni kezdett, új bundát
vásárolt és szerető nejének unszolására el-
határozta, hogy egy gazdag estélyben anyagi
metamorphosissal jó barátainak és befolyá-
sossabb ismerőseinek, sziveket hódítólag be-
mutalja.

Száz meghívót küldött szét, de csak
hatvanan jelentek meg. Az állatvilág hotkremlje
— a selyemszűrő ölebek — távolmaradásukkal
ünteltek a kefeszőrűek ellen.

Esteli 8 órákor első vendégül, viaszko-
mázdott hajjal és kipödört bajusszal, a vá-
rosban jólismert agár tereztelt, igazabban agár
testvérek jelentkeztek, a kik arról voltak
nevezetesek, hogy nyulat sohasse fogtak, de a
fazékából a tyukhust rendszeren kilopták.

A három agártestvér igen szívesen látott
vendég volt bármely társaságban, mert nem-
csak hírhedt tánczosok voltak, hanem a meg-
viseltébb s öregebb duonnákat is képesek
voltak a legbehatóbban szórakoztatni.

A háziur medve grandezzával, de a
háziasszony feltűnő nyájassággal szorított velök
kezet.

Kilencz óra tájban már tömegesebben
érkeztek a vendégek; részint gyalog, részint
befogva.

Egyik aljegyző ebe, uraszkósaíhoz hiven,
nielőtt belépett volna, nyakraválóját meg-
igazgatta.

A pénztárnok Gourmand pincserje nagyon
megnehezítelt, hogy a potyavendégségből ki-
felejtették.

Egyik bankigazgatónk szíves volt, Gulu
névre hallgató ebét, szolgálattételre oda köl-
csönözni.

Egy fiatalbál bornyu, a ki a heidelbergi
egyetemről került haza, abbéli örömében,
hogy meghivatott, háromszor is kezét csókolt
a háziasszonynak: Talpala ő nagyságának.

A leggeddagabb zsirkereskedők egyike
a sokaktól irigyelt szalonai dísznő rufogésével
már messziről jelezte érkezését, s a háziurral
össze-vissza csókolódzva, nagy megisztelte-
tésnek vette, hogy az tarka mellényét és
nadrágját a portól megkeféléltette.

Két szamar, kiket különben mint Padu-
ában graduált doctorokat igen okosoknak tar-
tottak, mert egész napon át az őrlezi kutba
kellett vizet hordaniok, meglehetősen borus ke-
délyben nyitottak a társalgó terembe, s csak
akkor derültek ki, mikor mint vegetáriusok,
a menulapjáról a zöldbab salátát, vajás spárgát
és gesztenyes spinótot leolvasták.

A szamarak a damáknak azzal kedves-
kedtek, hogy tudományosan hosszú füleikkel
a nagy forróságban ő nagyságaikat legez-
gették.

Az uszkár volt leggalvalórosabban öltöz-
ködve. Az a rózsaszínű pántlikacsokor, mely
hátsó bojját díszítette, még jobban kiemelte.
Bzonyos érdekeltő forradás is volt az ukai-
nál, melyet párójában akkor kapott, mikor
egy ügyvéd vizslájának nejét elcsabította.

A gyapjukereskedő birák nejeikkel együtt
igen honett viselték magokat. Nem tánczoltak,
csak egymással, keveset ettek és ittak, nem

udvaroltak s bizalmasabban régibb barátjaik-
kal, csakis a szamarakkal társalogtak.

Az ökönek főterekvése volt, a legké-
nyelmesebb helyet elfoglalni.

A tehének decollirt kedélytelenül sétál-
gattak fel s alá egymás közt gunyorosan sug-
doskodtak, s úgy látszott, mintha nem lettek
volna a társasággal megelégedve.

A gazdag uzorás hireben álló kecske, a
nök együttes kérelmére, zongorázott és éne-
kelt. A mekegő trillákba, néhány mukedvelő
eb is belevonított, de azokat a házi garda
egy barátságatlan kézsorítással elnémította.

Utolsóknak, azon meleg baráti kiszámi-
tással, hogy a milliionsos medvét majd meg-
pumpolják a gróf mopszija és a báró vizslá-
ja mutatták be magokat. A medve mintha
búszke lett volna e kiváló egyének barát-
ságára, a lépcső aljánál fogadta őket.

A kegyelmes ur fényesszőrű, karcsu és
rendesen mosolygó híres vadász kopója, ko-
csin érkezett meg, kezét szorított a damákkal,
az egyik birka tyukszemét lehágta anélkül,
hogy engedelmet kért volna, s helyet foglalt
a már felhordott asztalnál a háziur mellett.

A háziur, mint fekete állat Othello,
nyugodt és boldog volt, mert nejének az ökö
udvarolt. Még az sem bántotta, hogy tányér-
járól a legzebb darabokat, kopó szomszédja
kieszkamotirozta.

A falás alatt bajor macskák muzsikáltak.
A dísznők meg az ökök harmincz helyett
ettek.

A doctor rudaslóva legjobban boszantotta
a társaságot, mert túdóldégdagban szenvedén,
egész vacsora alatt krakogott és fulladozott.

A kegyelmes ur kopója a báró vizslájá-
nak nejevel nagyon is tartóztallanul nyala-
kodván, még a helyszínen párójára keltek, a
minek az lett az eredménye, hogy a vizsla

egy könnyű sebbel bordáján, feleségét té-
pázta meg.

A birka család még a párbej kezdetekor
eltávozott.

A vacsora után theázás helyett, moslé-
kolás következett kalácsesal, bécsi tökkel és
luczernával.

A doctor beteges lova, csak egy kis
gyepszénát evett és vizelt ivott.

Az ökök kérdőzve még az asztalnál
elaludt.

A moslékolás után a férfiak régyujtottak,
a megviseltébb asszonyok összedugták fejüket
és pletykáltak, a fiatalok pedig tánczra ke-
rekedtek.

A négyest a gavallér uszkár rendezte s
a változatos ábrák kibonyolódásait másliis bátsó
bojjával dirigálta.

A táncz alatt a báró vizslájának fia ré-
széről egy messalliance is készülöben volt,
de még elég korán megakadályoztatott, mert
az apa fiát kitagadással fenyegette.

A háziur, az ökö, a molnár malomörző
komondora, a gróf és báró ebe és egy vi-
déli kenguru kártyáztak. A báró és gróf ebei
tárczájukat állítólagosan hon feledvén, 10—30
ezer dollárt kölcsönöztek ki a medvétől, de a
huszadik oszlásnál már hozomra játszottak, pedig
a 10 ezer dollár a zsebekben volt. A kenguru
mindannyiukat kisvarczolta, a háziur-
nak nem maradt még csak az új bundája, a
pézsmai urnak pedig még 75000 dollárral
adóssai maradtak.

A medvének bánatában reggelre szivhü-
désben kisenvedett.

A medvével Verseczen találkoztam. Egy
bosnyák commandójára tánczolt, de nem jó
kedvéből.

Lauka Gusztáv.

Ferencz-Józseftől rendkívül magas a fel-
látó vég-
elrebecsá-
sa, mint az
szó azon hi-
ak minősége
ében a kö-
ra bocsátotta
get és kérte
galatát. Ezen
r által, Ba-
ky helyettes
elvén, annak
szí véle-

* **A helybeli római katolikus templom** kúlszejt a het elején kezdtek res-
taurálni és újra festeni. A festés kézzel-
színen történik s költségeit a patronus kíncs-
tári uradalom viseli.

* **Téves információ** alapul
azon legutóbbi számunkban közölt hír, hogy
a helybeli kir. törvényes elnök tanács-
ának elnöke Hosszú György h. elnök. Közölköz-
tás ellenőrzve helyreigazításul, hogy a szűnelt
tanácsban maga a törvényszék elnöke, Va-
radny Mihály kir. tanácsos úr elnököl.

* **Hymen.** Petrovics Emil helybeli bir-
tokos művelt és szelleműs leányát, Petrovi-
cs Lenka kisasszonyt f. hó 12-én vezette oltár-
hoz Krznanovics Alexa belgrádi kereskedő
és nagybirtokos, a dúsgazdag Krznanovics
ház egyik tagja. Az esküvőn a belgrádi tár-
saság legelőkelőbb tagjai fungáltak mint nász-
nagyok. Legjobb kívánataink az új frigyhöz.

* **A helybeli ipartestület** alap-
szabályai a ministerium által jóváhagyatván,
a testület végleges megalakulása e hó 19-én,
d. u. 3 órakor fog megtörténni a város háza
nagy termében, hol az összes helybeli ipar-
osok, kik képesítéshez kötött ipart uszek,
megjelenhetnek s választási jogukat gyakorol-
hatják. Azon nagyfóntosságú szerepelt fogva,
melylyel az új ipartörvény e testület felru-
házza, felette kívánatos, hogy az érdekeltek
a választásban minél tömegesebben részt ve-
gyenek; nehogy azután utólagos panaszok
legyenek a választás ellen.

* **A nagy-beckerek munkás képző és társalgó egylete** hétfőn,
f. évi július hó 20-án, az Ellmer-fele vendéglői
helyiségekben, Nedelkovich György detmoldi
udvari énekes és több műkedvelők közremű-
ködése mellett társas-estélyt rendez a
helyben felépítendő árvaház javára, esteli 8 órai
kezdettel.

* **A Szent-Mihály községben**
ezelőtt mintegy hat hettel a szarvasmarhák kö-
zött kiütött szaj- és körömfajás betegség vég-
legesen megszűnővén, nevezett község az el-
lene elrendelt zár alól a mai napon
felmentett.

* **Uj gyógyszer-tár.** A m. kir. bel-
ügyministerium e hó 2-áról 34468. sz. alatt
kelt rendeletével megengedte, hogy Ambrózy
Sandor okleveles gyógyszerész Debrecsén köz-
ségében egy személyes üzleti jogu gyógyszer-
tárt felállíthasson.

* **A bírósági végrehajtók or-
szágos egyletének** megalakítása tárgyában
Temesvárról mozgalom indult ki, melynek
kifejtéséről Temesvártól e hó 26-án nagy ér-
tekezlet tervezetlik. Az értekezletet a borbái
Gyertyánffy Béla mint elnök, valamint
Szöllösy József és Both Antal kir. végrehaj-
tók hívják össze.

* **A Béga-csatornának hajó-
zatára** tételre iránt elkészített tervek
szerint a közmunka és közlekedési miniszter
úrtól oly felhívással küldettek vissza a temes-
vári magy. kir. fölyammérnöki hivatalhoz, hogy
azon némi módosítások, illetőleg kiegészítések
eszközlendők s ismét fölküldendők, hogy az
országgyűlés elé terjeszthessenek. E tervek
kidolgozása Keczk és Sándor kir. főmérnök
vezetése alatt a legkötőbb érdeket 2 éven át
tartotta lefoglalva; a módosítások körülbelül
3 havi időt fognak igénybe venni. A Béga-
csatornának hajózatára tételre 2 méternyi
méllységgel — mintegy 9 millió forint
költségbe fog kerülni.

* **A városi kórház** szomszédjaitól
panasz érkezett hozzánk, mely szerint egy
a kórháznál megfigyelés alatt levő duhángó
őrült már majd két hónapja lármazza fel a
környék csendjét. Éjjel nappal kiabál, dalol,
énekel, imádkozik vagy szitkozódik a legre-
mitőbb egymásutánban s csak az időről időre
beálló rekedtség képes rövid időre elnémí-
tani. Nemcsak a zaklatott szomszédoknak, de
talán magának a betegnek is érdekében ál-
lana, ha a megfigyelés mielőbb véget érne s
e célra inkább berendezett kórházba szál-
líthatnák.

* **A Zsupánszky-féle család.**
Ma van Bécsben Zsupánszky Pal előbb nagy-
kikindai utóbb zombori ügyvéd családás bün-
porében az esküdszéki tárgyalás. Zsupánszky
tudvalevőleg Babics Mihály (kövesdi földbir-
tokos) álnév alatt a bécsi földhitelintézet-
től 120.000 frtot akart kicsalni, de ra-
vaszul kigondolt terve a bankhivatalnokok ó-
vatosságán hajótörést szenvedett. A vadlót,
a vádirat szerint azzal védekezik, hogy ő nem
akarta megcsalni a földhitelintézetet, mert a
pénzen, ha azt megkapja, kifizelte volna. A
Zombor mellett vásárolt birtokokat s a 120.000
frtot évi részletekben visszafizette volna. A
vádirat e védekezést hazugnak mondja, mert
Zsupánszky már megelőzőleg hasonló módon
kétszer csalta meg a földhitelintézetet (egy-
szer 25.000, egyszer 68.000 frt erejéig) amint
azt tanukkal be is bizonyították.

KÖZGAZDASÁG.

A nagy-szt.-miklósi földmives iskola, nagy kiterjedésű és par ex-
cellence földmívelő megyénknek ez idő
szerint egyetlen szakiskolája a legutóbbi
évtizedek alatt oly állapotba jutott vol,

melyben a haladó kor igényeinek többé
meg nem felelt.

Örömmel konstatáljuk, hogy újabban
oly mozgalom indult meg, mely minden
valószínűség szerint az intézet korszerű
újraalakítását és kibővítését fogja ered-
ményezni.

A megye közönségének és az iskola
felett felügyelő bizottságnak több rend-
béli felterjesztéseire ugyanis f. é. 23354.
szám alatt kelt rendeletével a földműve-
lési ministerium az iskolának állami se-
gélyezését kilitásba helyezte azon fel-
tetel alatt, ha ugy Nagy-Szent-Miklós
községe, mint a közvetlen érdekeltség,
a megye és gazdasági egyesület a maga
részéről is hozzájárul az intézet gyá-
moltásához.

Ez esetre következő állami segélyt
helyez kilitásba a ministerium a részéről
gyakorlandó közvetlen vezetés és fel-
ügyelet fenntartása mellett:

1. biztosítaná az iskola gazdaságáért
esetleg fizetendő haszonbért,
2. gondoskodik a megfelelő gazda-
sági épületek létesítéséről,
3. fizetné az iskola tanerőit,
4. az iskolát taneszközökkel fel-
szerelné,
5. az iskolák benépesítéséről gon-
doskodnék s a gazdaságnak egyéb szűk-
ségelekkel való felszereléséről,
6. kiegészítené az alapítványokat
annyira, hogy azok egy-egy növendék
eltartására elegendők legyenek.

Örömmel konstatáljuk, hogy a mi-
nisterium e valóban nagylelkű ajánlata
az érdekelteknél élénk visszhangra talált.
Nagy-Szent-Miklós községe máris sietett
megfelelni, a hozzá kötött várakozások-
nak, midőn ez évi július 1-én tartott
képviselő-testületi ülésében 100 hold
földterületet ajánlott föl olcsó bérért s
50 holdnak tíz évi béréből 5000 frtot
ajánlott fel mint hozzájárulást az iskola
fenntartásához.

Nem szenved kétséget, hogy a megye
közönsége, mely legközelebbi közgyűlé-
sében fog e tárggyal foglalkozni, szin-
tén tetemesebb segélyt fog az iskolának
megszavazni.

De ez még mind nem elég; egyesek
és községekre is nagy feladat vár. A
kellő számú alapítványok létesítése, melyre
felhívjuk mindazok figyelmét, kik Toron-
tálmegye mezőgazdasága korszerű fejlő-
désének ügyét szívükön hordozzák. Ha
valahol, ugy e megyében köteleességé
válik, ez egyetlen szakintézet társadalmi
támogatása, mert itt óriási feladat vár rá.
—o.

**Az állami mének fedezetési
állomásainak** felállítására a föld-
mívelés-, ipar- és kereskedelemügyi
ministerium 23-áról kelt rendelete sze-
rint az 1886. évi fedezetési idényre is
az eddigi gyakorlásban volt eljárás sze-
rint történik. E szerint mindazon községek,
melyek fedezetési állomást óhajtanak,
az ily állomást kéri nyilatkozataik f. é.
augusztus 1-éig az alispáni hivatalhoz
annál bizonyosabban biterjesztendőik,
mivel a később érkezettek figyelembe
nem fognak vétetni.

Gazdasági heti szemle.

N.-Beeskerek, 1885. július 15-én.

A buza-aratás be lett fejezte s az eredmény
igen küönöz. Van 8 keresztől egészen 22 keresztig
— 20 kévéjével számítva — melyek öntése szintén
különözök: 40 kilótól 60 kilóig, sőt itt ott még több
az öntés keresztent. Ha a különöletet kiegyen-
liteni akarjuk, 12 keresztet kell 50 kiló öntéssel arányul
elfogadnunk.

Az árpa is le van aratva, de szintén csak kö-
zepszerű termést adott.

Zab még csak most lesz aratva. Ezen termés
még a közepszerűsége jóval alul maradt.

Csupán a tengeri képezi gazdáink reményét. Ez
szép és jól fejlődik. Most már a csóképés is megin-
dult, ugy hogy jó, sokhelyt igen bő termést várhatnak.

A gabonaüzlet még nem fejlődik. Az árak ha-
nyatlank. Buza: 6 frt 80 kr., árpa 4 frtől 4 frt
50 krig. (R. & O.)

(Szab. osztr.-magy. államvasut-társaság.)
Hirdetmény.

Az 1885. év számlájára törlesztendő,
a régi hálózatra vonatkozó 3%-os kötvény-
nyéből 4815 darab f. évi augusztus
7-én, pénteken, d. u. 2 órakor, Bécsben,
Schwarzenbergplatz 3. sz. a., két köz-
jegyző és az igazgató-tanácsnak e végből
kiküldött tagjai jelenlétében nyilvánosan
fog kisoroltni.

(„Városliget“ nevű megállóhely.)

A szab. osztr.-magy. államvasut-tár-
saság a „városliget“ megállóhelyen a
közönség kényelmére várócsarnokot épít-

tett. — Minthogy ezen megállóhely az
országos kiállítás terület tözsomszéd-
ságában fekszik, az ezen helyen megálló
vonatok igénybe vételét a kiállítás látoga-
lóinak felette ajánlhatjuk, annál is inkább,
minthogy a közönség kívánalmainak meg-
felelő vonatközlekedés is létesített.

Ugyanis a 60. sz. omnibusvonattal
Czegléd felől jövő utasok már reggel 7
óra 33 perczkor szállhatnak ki e helyen
a 62. sz. omnibusvonattal; Szeged felől
jövő utasok pedig déltől 12 óra 22
perczkor érkeznek ide. — A visszautazás
Czegléd felé a 59. sz. omnibusvonattal
teljesíthető, mely esti 9 óra 8 perczkor
indul ezen helyről, és nem csak minden
állomáson, hanem minden megállóhelyen
is megáll. — Ugyan e vonat Budapestről
a kiállítás tartama alatt esti 9 órakor
indul el, Czegléd felé.

A felsorolt vonatokon kívül még a
61. sz. omnibusvonat is igen alkalmas
ugy a Budapestre a kiállításba menő
közönségre nézve, valamint a Szeged
felé korábban haza térni óhajtó vidékiekre
nézve; indulván ezen vonat Budapestől
d. u. 3 óra 15 perczkor, a városligeti
megállóhelyről d. u. 3 óra 23 perczkor.

(Román-német-vasuti kötelek.)

1884. évi október hó 10-én a román-
német forgalom számára hatályba lépett
kivételes díjszabások vas- és vasárúrk,
továbbá gazdasági gépek számára f. évi
július hó 20-án hatályon kívül helyez-
tetnek.

A szab. osztr.-magyar államvasut-
társaság a budapest-temesvári, budapest-
szegedi, továbbá a temesvár-bécsi és
szeged-bécsi forgalomban, a gyorsvona-
tokra érvényes közvetlen menetjegyek
árát, 1885. évi június hó 1-től kezdve
következőleg mérsékelte:

Honnan	Hova	I. osztály	II. osztály
Budapest	Temesvár-Józsefv. Gyár.	18.10	12.80
"	"	18.43	13.05
"	Szeged	12.60	8.90
Temesvár-Józsefv. Gyár.	Bécs	32.40	23.70
"	"	32.70	23.95
Szeged	"	27.70	19.50

(Legelőcsőbb és legkényel-
mesebb összeköttetés Prágába,
Karlsbadba, Franzensbadba.) A
szab. osztr.-magyar államvasut-társaság
Budapestről Karlsbad, Franzensbad, Prága,
Kolin, Pardubitz, Aussig és Halbstadtba
igen mérsékelt I., II. és III. oszt. menet-
térít jegyek léptetett életbe valamennyi
futár- és személyvonatra való érvényes-
séggel, melyek Karlsbad és Franzensbad
fürdőhelyekre nézve 45 napi, a többi
állomásokra nézve 35 napi érvénytar-
tammal bírnak és Bécsben, ugymint a
nagyobb állomásokban való tartózkodásra
jogosítanak.

Budapestről:	I. oszt.	II. oszt.	III. oszt.
Karlsbadba és vissza	61.60	44.20	28.20
Franzensbad	"	61.60	44.20
Brünn	"	37.—	27.—
Prága	"	48.—	34.20
Kolin	"	48.—	34.20
Pardubitz	"	48.—	34.20
Aussig	"	58.60	42.20
Halbstadt	"	51.80	38.—

Az utazó közönség kényelmére a
Budapestről délután 4 óra 15 perczkor
induló futárvonatnál Karlsbadba egy köz-
vetlen kocsit közlekedik, valamint meg-
fordított irányban Karlsbadról is a reggel
6 óra 45 perczkor induló vonatnál.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

Egy hasznos könyv a modern kuruzslók ellen.

Az utolsó évek olyan gyorsan igyekez-
tek közegészségügyi bajaink javítani, a hi-
ányokat pótolni, hogy nem volt idő aprólé-
kosnak látszó részletekkel bibelődni s nem
csoda, ha a szigorubb kritikuskok azt mond-
ják, hogy csak az alapok vannak még le-
rakva, melyre a nagy épületet csak ezután
kell még emelni.

Mint minden téren, ezen is, nem egy
olyan természetű kérdés van, melyet mind-
égyik sem szellettetett, mintha csak
attól féltek volna, hogy darázs-fészekbe nyul-
nak, pedig itt nem jogosult a kímélet.

E kérdések egynemelyikét tárgyalja Phi-
lalethesnek közmívelődési és közegészségügyi
tanulmánya, melynek czime: „Titkos-, csoda-
és népszerek a reklám piacán.“

Szerző első sorban utal azon sajtóságon
észleltre, melyet ugy szólnak minden hirla-
pon tehetünk. Első lapján népdarabokat, köz-
mívelődést és más eszméket hirdert a vezér-
czikk, az utolsó lapon pedig csodaszereket a
hirdetés. Ugyanis a hirdetések fizetési ro-

vata szabad tér, hol „nemcsak a csuszomászó
és repülő állatvilágnak üzennek irtó há-
borút, hanem az emberiség józan
eszé és ép teste ellen is.

Konstatálja továbbá, hogy az orvosi se-
gélynek e tolokódó módja el van terjedve az
összes civilizált országokban. De ránk nézve
nem vizsgálás, hogy e tekintetben „az első-
ség azé a nemzeté, — mely eléggé jellemző
és csodálatos — a Schmeisterek és bölcsé-
szek hazájának mondatik; utána következnek
az a nemzet, mely azt állítja magáról, hogy
ő jár a műveltség élén; a harmadik hely azé
a nemzeté, melynek országa a képzőműve-
szetek hazája; az ötödik hely — a miénk.

A czímnek megfelelőleg, Philalethes műve
három fejezetre oszlik, melyekben meggyőző
érveléssel fejtegeti mind azon bajt, mi a mo-
dern kuruzslásból származik, mely „ott kez-
dődik, ott emeli legmagasabbra fejét, hol a
lelküismeretes szakavatott gyógyászat már min-
den reményről lemondott, s egészségét s éle-
tet ígér a minden szalmaszal után kapkodó
betegnek. Ha végre mégis kiderül és mégis
napfényre jut a család, akkor a megcsalottak
emberi gyarlóságukban restellik, hogy saját
magukat pellengérré állítsák, hanem inkább
bölcsen és következetesen hallgatnak, sem
mint megengednek, hogy szenvedett kárukon
kivülök még más is okuljon. Csak így ért-
hető, hogy ott, hol orvosok műhibái nem oly
ritkán jutnak közöndomásra, feljelentésre és
szigoru megfenyítésre, a kontárok serege
nyugodtan és megelégedetten élhesse világát,
Legszomorubb az, hogy a kuruzslóknak,
egy része orvos, így tehát épp azok, kiknek
első sorban kellene óvni, inteni, figyelmezt-
etni minden alkalommal a hiszékenységére mi-
att bírálni nem tudó közönséget, magok ve-
zetik felre, magok szakmányojuk ki s adnak
nekik drága pénzen olyan szereket, melyek
ártatlanságáért a tulajdonos maga kezesedik,
hasznatlanságáért pedig valószínűleg az egy-
gyű vevők.

De míg a titkos szerek a titokza-
tosság leple alatt látszólag a szakudomány
nimbuszát hordják magukon, vagy legalább
abból nincsenek kivételkötve végkép, és ily
módon a gondolkodót is könnyen csabíthatják
kísérlettevésre, addig a csodaszerek nem oly
egyebek, mint a gyöngye akaratú és idegzetű,
kiválólag a képzelet uralma alatt álló egyé-
nek hiszékenységére számító reklámok; szó-
val nyílt utalványok a butaság erszényeire.
Mindamellett, sőt annak daczára a csodaszerek
száma és e szerint hívője napról-napra nő.
Elfoguit emberek még a komoly tudomá-
ny szavaira is azt mondják, ha az ellen-
kezőt mer állítani, mint a reklám által hir-
névre kapott szer tulajdonosa és koholt nyi-
latkozatai, hogy „pródromo“ beszél: A hires
Oppolzer tanár hiába írta, hogy „Das Hoff'sche
Präparat, welches für die vielen Kranken ge-
radezu höchst nachtheilige Produkte der Gäh-
rung enthält“, mert előadásait a nagy közö-
ség nem ismeri; de a Hoff által közzé tett s
néha magas személyiségektől származó háló-
nyilatkozatokat igen.

Az indikrét vegyi vizsgálat hiába bizo-
nyította be, hogy „Duplessis-Parseeanak eskőr
elleni szere nem egyéb, mint száritott
vakandok és patkányoknak finomul porlasztott
tetemei; s a drézai diaconissa nénekneknek
szere elhamvasztott szarkából készül, mely
szarkákat azonban a karacsonyra következő
éjelek valamelyikén kell felőni.

A népszerek, illetőleg a nép által alkál-
mazott gyógyhatányok és módok, habár sok
esetben a babonával egyetértelműek, még
leginkább elnézhetőek és megbocsáthatók; a
mennyiben egyes eseteket kivéve, hol a szak-
avatott kezelést késleltetik általan, ha nem
is használnak, de nem is ártanak.
Philalethes elfogulatlanul veszi bonczkés
alá a fölvetett kérdéseket s éles megfigyelő
képségével világos képét állítja élénk e köz-
egészségügyi mizériáknak s erős szatirja ki-
méletlenül ostorozza a rosszakaratot és tu-
datlanságot. Kijut ebből nemcsak a lajkusok-
nak, hanem az orvosok ama részének is bő-
ven, kik a tudomány eszközeivel visszaélve,
a titokzatosság leple alá burkolják kapzsá-
gukat s a kirkól Rousseau utóója azt mondja,
hogy „gyógykezelésükben az az eset a leg-
súlyosabb, ha a betegnek pénze nincs.“

NYILTTÉR.*)

Nyilatkozat.

Olvastuk a „Neue Temesvarer Zeitung“ 155. szá-
mában Kredatus G., Szerb-Itében lakó okleveles tanító
urnak Hertelendy Imre párdányi járási szolgabíró úr
ellen irt czikkét.

Van szerencsénk Hertelendy Imre, mint a pár-
dányi járás köztisztviselője és szerzetben álló szolga-
bírnaknak hivatalos működését 7 év óta ismereni
annak pontos, lelkiismeretes és részrehajlatlan eljárá-
sáról és igazságszeretéről minden alkalommal meg-
győződni, miért is köteleességünknek tartjuk, fenntér-
ített czikkét mint aljas és alaptalan rágalmazást egy-
szer és mindenkorra ezennel visszautasítani.

Kelt Szerb-Itében, 1885. évi július hó 11-én.

Jenovay Imre,
Stefanovits György,
Mészáros László,
Schikhoff József,
Stassik János,
megyei bizottsági tagok.

*) Az e rovat alatt közölt czikkért nem vállal
felelőséget a szerk.

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.
Főmunkatárs: Dr. Orsó Mátyás.

!Pénz!

földekre és házakra a legolcsóbb kamatok mellett
a legkisebb összegtől a legmagasabbig
közvetítetik.

A visszafizetés tetszés és tehetség szerint történhetik.

Pontos és gyors körösztulvezetés felett mindenki meggyőződve lehet
és szolgálók minden e szakmába vágó felvilágosítással bermentve.

Együttal ajánlom magamat mindennemű állami és magán sorsjegyek,
arany és ezüst pénzek, idegen bankjegyek méltányos bevásárlása és el-
adására, nemkülönben mindennemű szelvények beváltására.

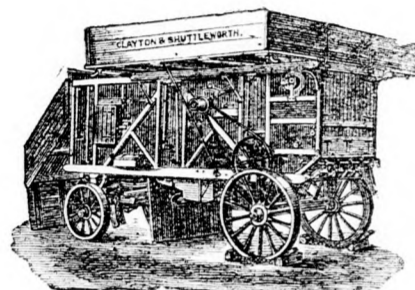
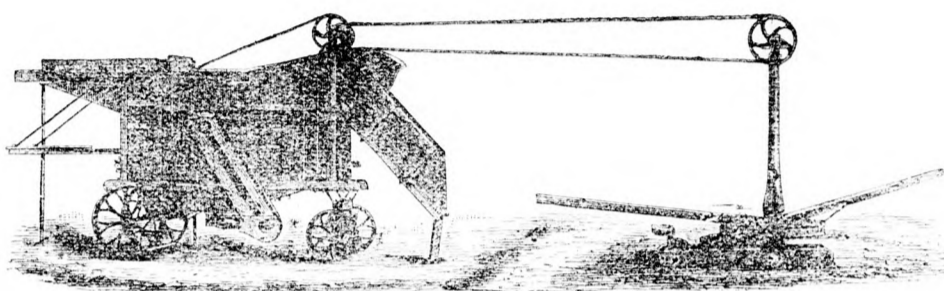
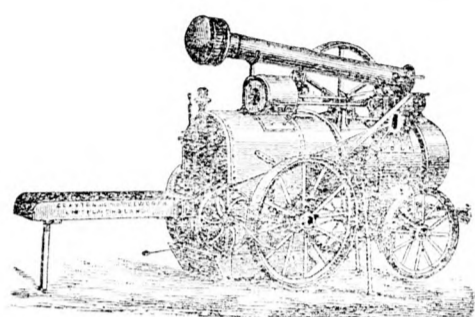
Igérvények minden huzásra.

Részletlevelek valamennyi sorsjegyekről.

Első nagy-beckerekéi váltó- és bizományi üzlet

(282-2)

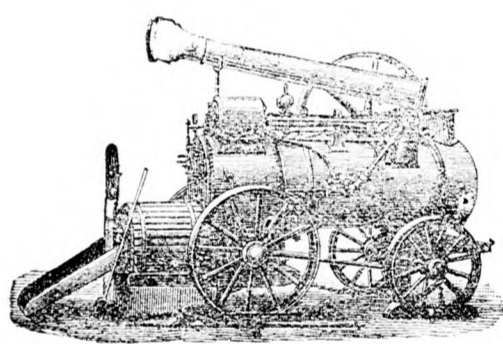
L. Kádelsburger.

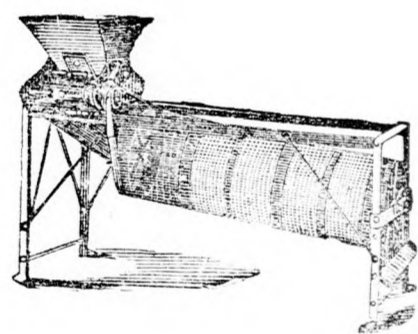
DAUN GYULA,

NAGY-BECKEREKEN.

(230-87)

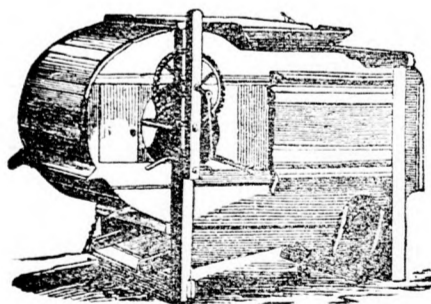

JÁRGÁNYOS CSÉPLŐGÉPEK,
trieur, rosta s a t. gazdasági gépek,

valamint a világhírű

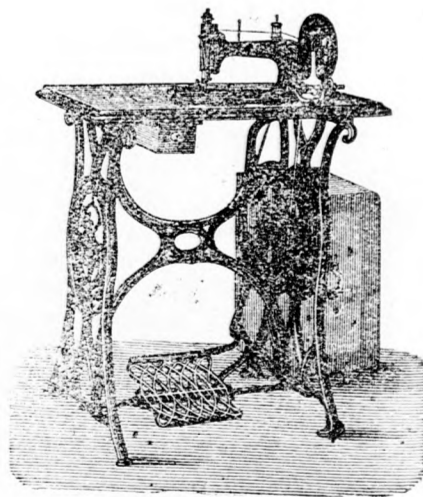
Clayton és Shuttleworth-féle gőzcséplőgépek, szalma-, fa- és szén-fűtésre,

továbbá gépi szükségletek, nevezetesen:

oliva-gépolaj, angolgépszíj, mézga-tömlő, gőzfeszítmutató óra s a t.

a legjutányosabb árak mellett kaphatók

DAUN GYULA, vas- és gépkereskedőnél

NAGY-BECKEREKEN,

mint CLAYTON és SHUTTLEWORTH-féle gépgyár képviselőnél.

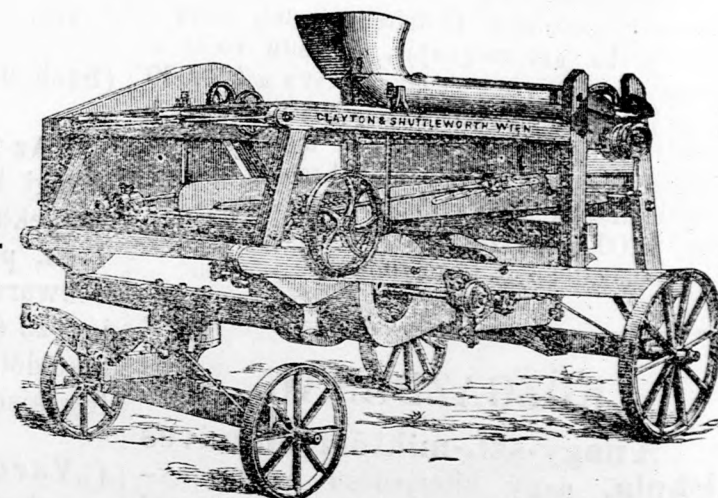
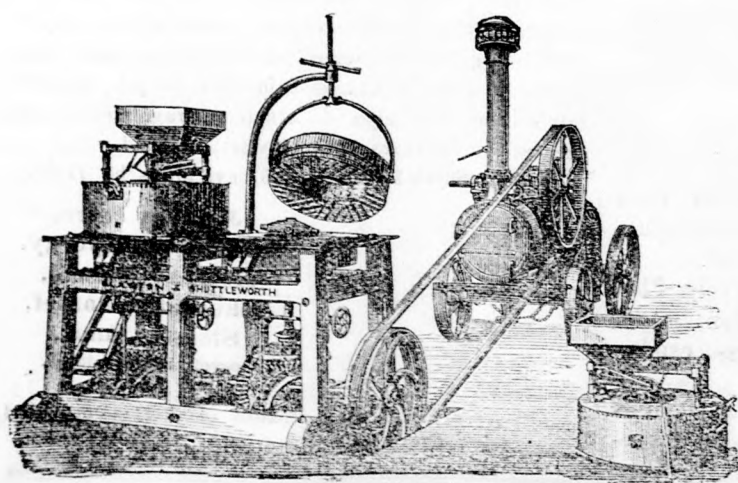
A legjobb gyártmányu, mindennemű

VARRÓGÉPEK

raktáron tartatnak

35 forinttól felfebb,

JÓTÁLLÁS MELLETT!

Melléklet a „Torontál” 1885. évi 29-ik számához.

2393. sz. 1885.

(308—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-becskerei kir. tszék mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Himler Hermina végrehajtatónak, Farkas Gáspár, török-becsei lakos végrehajtást szenvedő elleni 57 frt 75 kr. tőke, ennek 1884. évi szept. hó 1-től járó 6% kamatai, 11 frt 80 kr. per. 8 frt 55 kr. végrehajtási és 10 frt 70 kr. jelenlegi és még felmerülő költségek kielégítése végett végrehajtást szenvedőnek a nagy-becskerei kir. tszék területén fekvő, a T.-Becse községben, a t.-becsei 744. sz. tkjvben foglalt 160 frtra becsült 764. öi. sz. a. ház és bellenekből álló ingatlanai végrehajtási árverés útján el fog adatni.

Határnapul 1885. évi **augusztus 5.** napjának, d. e. 10 órája, T.-Becse község-házánál kitűzetik azon hozzáadással, hogy az ingatlanok ezen határnapon esetleg becsáron alul is eladatul fognak.

Kikiáltási ár a fennebb kített becsár, melynek 10%-a a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi minisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes papírban a kiküldött kezéhez bantpénz gyanánt letendő vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő tartozik a vételért két egyenlő részletben lefizetni, és pedig az elsőt az árveréskor azonnal, a másodikat 30 nap alatt 6% kamattal együtt a nagy-becskerei kir. adó-mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bantpénz az első részletbe beszámítatik.

A többi árverési feltételek a hivatalos órákban a tkkönyvi hivatalnál és T.-Becse község előjárásánál megtekinthetők.

Kelt a n.-becskerei kir. tszék tkvi oszt. 1885. évi ápril hó 15-én tartott ülésében.

4343. sz. 1885.

(307—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagy-becskerei kir. tszék mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy grf. Schmidegg Ilka végrehajtatónak, Dimitrievits Mladen, franyovai lakos végrehajtást szenvedett elleni 71 frt 50 kr. tőke, ennek 1882. évi február 7-től járó 8% kamatai, 10 frt végrehajtási és 10 frt jelenlegi és még felmerülő költségek kielégítése végett végrehajtást szenvedőnek a n.-becskerei kir. tszék területén fekvő, a Frányova községben, a frányovai 626. számú tkjvben 400 frtra becsült 631. öi. sz. ház és bellenekből álló ingatlanai végrehajtási árverés útján el fog adatni.

Határnapul 1885. évi **szeptember 5.** napjának, d. e. 10 órája, Frányova község-házánál kitűzetik azon hozzáadással, hogy az ingatlanok ezen határnapon esetleg becsáron alul is eladatul fognak.

Kikiáltási ár a fennebb kített becsár, melynek 10%-a a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi minisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes papírban a kiküldött kezéhez bantpénz gyanánt letendő, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő tartozik a vételért két egyenlő részletben lefizetni, és pedig az elsőt az árveréskor azonnal, a másodikat 30 nap alatt az árverés napjától járó 6% kamattal együtt a n.-becskerei kir. adó-mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bantpénz az első részletbe beszámítatik.

A többi árverési feltételek a hivatalos órákban a tkkönyvi hivatalnál és Frányova község előjárásánál megtekinthetők.

Kelt a n.-becskerei e. f. kir. tszék tkvi osztályának 1885. évi június hó 10-én tartott ülésében.

4758. sz. 1885.

(303—2.1)

Hirdetmény.

Alulírott kir. jóságigazgatóság részéről közhírré tétetik, hogy f. évi **augusztus 3-án** Ujpečen, **aug. 6-án** N.-Becskereken, **aug. 9-án** Pancsován, mindenütt a kir. ispánság helyiségében s mindig d. e. 10 órákor nyilvános bérbeadási árverés fog tartatni. — Pancsován a szarcsövai, bavanistei, bresztováci, homolici, borcsai dominális földrésztelkek iránt. N.-Becskereken a szakulai, Temesthal terület (kikiáltási ár évenként 2140^{0/100} hold után 2472 frt) és a nagy-becskerei f. muzslyai szántó III. dűlő iránt (66^{0/100} hold, kikiáltási ár 722 frt egy évre), a Kóvil szent-iváni dominális föld és halászat, a titeli 53. sz. segédtszti lak iránt. Ujpečen a csebzai halászat, szerb-szent-mártoni és upjécsi vadászat és upjécsi szel-malom iránt. — Közelebbi feltételek az árverést megelőzőleg az illetékes kir. ispánságnál betekintethetők.

Szegeden, 1885. évi július 3-án.

M. kir. államjóságigazgatóság.

376. sz. tkvi 1885.

(312—1.1)

Árverési hirdetmény.

A módosi kir. járásbírósg mint telek-könyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a m. kir. állami adókinestárnak mint végrehajtatónak, Szekulits Tósa ismeretlen örökösai végrehajtást szenvedett elleni 576 frt 39 kr. tőke, ennek 1884. évi jan. hó 1. napjától számítandó 6% kamatai, 10 forint eddigi és 7 frt ezennel megállapított árverési kérés költség iránti végrehajtási ügyében a módosi kir. járásbírósg területéhez tartozó Szerb-Bóka község 98. sz. tkjvben A. I. a. felvett 109. öi. sz. beltelkes házra, továbbá egy egész urb. telek föld felére 1830 frt becsáron az árverés ezennel elrendeltek és annak foganatosítására a határidő 1885. **augusztus hó 22-ik** napjának, d. e. 10 órájára ezen tkvi hatóság hivatalos helyiségében kitűzetik.

1. Kikiáltási ár a fennebb kített becsár, a melyen alul is az árverésre kizűzött birtokok eladatul fognak.

2. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át, vagyis 183 frtot az árverés megkezdése előtt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelölt árfolyammal számított és az 1883. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi minisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §. értelmében a bantpénznek előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbírósg mint tkkönyvi hatóság Módoson, 1885. évi május hó 6-án.

411. sz. b. v. 1885.

(309—1.1)

Árverési hirdetmény.

Kánitz Sándor, török-becsei lakos mint felperesnek, Petrovits Sándor, kumáni lakos ellen 140 frt tőke és jár. iránt, mai napon megtartott árverés sikert nem eredményezvén, közhírré tétetik, hogy lovak, birkák és egy kocszi a kumáni község-házánál folyó évi **szeptember hó 2-án**, d. u. 2 órákor el fog adatni.

Kelt T.-Becsen, 1885. évi június hó 8.

Rankovits István,

kir. bírói végrehajtó.

2236. sz. kig. 1885.

(278—3.3)

Arlejtési hirdetmény.

A megye ttes alispáni hivatala f. évi jun. hó 13-án 13401. sz. a. kelt rendelettel az alibunári szolgabírói lakul szolgáló kincstári épület helyreállításának biztosítása végett arlejtést rendelt el, mely alulírt szolgabírói hivatal helyiségében 1885. évi **július hó 19-én**, d. e. 10 órákor fog megtartatni.

Az arra engedélyezett költség összeg 684 frt 94 kr.

Vállalkozni szándékozók azon értesítéssel hivatnak meg, miszerint ezen versenytárgyalásra 5%-os bantpénzzel ellátva jelenjenek meg, vagy pedig zárt írásbeli ajánlataikat szabályszerűen készítve 50 kros bélyeggel, valamint szintén 5%-os bantpénzzel ellátva (mely állhat készpénz vagy állampapírokból) az arlejtést megelőző nap, azaz f. évi július hó 18-án, d. e. 12 óráig ide nyújtsák be. E határidőn túl beérkező ajánlatok felbontatlanul fognak illetőknek visszaadatulni.

Az ajánlatban a fenti költségből teendő %-os árelengedés számokkal és betűkkel világosan kiirandó.

Az ajánlatban határozottan kiteendő, hogy ajánlkozó az építési helyi körülményeit, az építési feltételeket és műszerelvényeket stb. teljesen ismeri és azoknak magát minden kifogás nélkül aláveti.

A végbeviendő helyreállítási munkálatok előmenete s költségvetése, általános és részletes építési feltételek és a szerződés mintája az alulírt szolgabírói hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Alibunarott, 1885. évi jun. hó 27.

Kamenszky György,

szolgabíró.

125. sz. viz.

(311—1.1)

Pályázat.

A „Párdány és környéke belviz lecsapoló társulat”-nál egy csatorna felvigyázói állomás betöltendő lévén, melyre a pályázat ezennel kiiratik.

Ezen állomással 360 frt évi fizetés és 40 frt évi lakbér általánnyal egybekötve van, és köteles az illető a szabályzatban megállapított teendőket végezni.

Mindazok, kik ezen állomásra feljegykezni kívánának, felhivatnak, miszerint sajátkezőleg irt folyamodványaikat legfeljebb f. évi augusztus hó 15-ig alulírt igazgatóságánál benyújtsák, melyben koruk, állapotuk, eddigi foglalkozásuk, nyelvismeretük és erkölcsi magaviseletük kimutandó.

Az illetőtől megkivántatik, hogy a magyar és német nyelvben szóban és írásban, a szerb és román nyelvben pedig szóban jártasság legyenek.

Kelt Párdányban, 1885. évi július 11.

Az igazgatóság.

440. sz. b. v. 1884.

(306—1.1)

Árverési hirdetmény.

Reiter Ignatz, tör.-becsei lakos részere, Garesev Milan és társa, franyovai lakosok ellen 546 frt 70 kr. tőke s jár. iránt mai napon megtartott árverés vevők hiányából sikertelenül foganatosítatul, közhírré tétetik, hogy lovak, szarvasmarha, kocsik és kukoriczából álló ingóságok franyovai község-házánál f. évi **augusztus hó 15-én**, d. u. 3 órákor el fognak adatulni.

Kelt T.-Becsen, 1885. évi május hó 21.

Rankovits István,

kir. bírói végrehajtó.

17075. sz.

(295—3.2)

Pályázati hirdetmény.

A bega-csatornai m. k. mérnöki hivatal kezelése alatt álló Bega-csatorna a temesvári felvigyázói állomás megüresedvén, ezen állomásra, mely az 1873. évi II. t. cz. értelmében első sorban kiszolgált altisztek számára van fenntartva, pályázat hirdettilik.

Ezen felvigyázói állomással évi 400 frt, azaz négyszáz forint fizetés és 5 frt 28 kr., azaz öt forint 28 kr. irodai általánnyal van egybekötve.

A pályázótól a magyar nyelvben teljes jártasság, továbbá olvasni és írni tudás, valamint egyszerű fogalmazványok szerkesztésére való képesség és a mérter mértékek ismerete kivántatik meg.

A kik a hajózásban és rajzolásban jártassággal bírnak, valamint azok, kik a hadseregben utászai vagy műszaki csapatoknál szolgáltak, előnyben fognak részesítetlni.

Az állomás egyelőre csak ideiglenesen töltetik be, s az ideiglenesen kinevezett végleges kinevezésre csak az előirt vizsga sikeres letélt után tarthat igényt.

Azok, akik még hadi kötelékben állanak és az 1873. évi II. t. cz.-ben előirt igazolvánnyal el vannak látva és 45 évüket be nem töltötték, az igazolvánnyal felszerelt folyamodványaikat f. évi augusztus 15-ig a temesvári bega-csatornai m. k. mérnöki hivatalhoz előjáró katonai hatóságuk útján nyújtsák be.

Az oda kötelekbe már nem tartozók, vagy oda nem tartozott folyamodók folyamodványaik, az esetleges igény jogosultsági igazolványon kívül még keresztlevelel, továbbá az illetékes előjáróság által kiállított és az illetékes szolgabíró által láttaozott erkölcsi, valamint az egészségi állapotról szóló járási orvosi bizonyítvánnyal is felszerelendők és a mennyiben államszolgálatban állanak, előjáró hatóságuk útján a nevezett mérnöki hivatalhoz, ugyancsak folyó évi augusztus 15-ig nyújtsák be.

Budapest, 1885. július 4-én.

A közmunka- és közlekedési m. kir. minisiterium.

2988. sz. kig. 1885.

(305—3.1)

Pályázati hirdetmény.

Tettes Torontálmege törvényhatóságának f. évi 647/9378. ex 1885. sz. a. kelt határozatával Oroszlamos községében szervezett és 300 frt évi fizetéssel javadalmazott irnoki állomásra ezennel pályázatot nyitattik és a választási határidő f. évi **augusztus hó 5-én**, d. e. 9 órára, Oroszlamos község-házánál azzal tüzetik ki, hogy a pályázni szándékozók folyamodványaikat a választási napot megelőzőleg alulírt szolgabírósnál benyújtsák; megkivántatik, hogy a pályázó a magyar és szerb nyelvet tökéletesen bírja és jártasság rendelkezzen; szigorlot jegyzőjelöltek elsőbbségben részesítetnek.

T.-Kanisán, 1885. évi július hó 11.

Issekutz Antal,

szolgabíró.

2068. sz. ki. 1885.

(274—3.3)

Pályázat.

Dinyás községében rendszerezett és a megye tettes törvényhatósági bizottságának 544/9663. ex 1885. sz. határozatával jóváhagyott 200 frt évi fizetéssel javadalmazott jegyzői irnoki állomásnak választás útján betöltésére a határidő f. évi **július hó 25-én**, d. e. 10 órára, Dinyás község-házánál ezennel kitűzetvén, felhivatnak mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtnak, hogy ez iránti kérvényüket — melyben a magyar nyelven kívül a szerb nyelvi tökéletes bírása is igazolandó — a választást megelőző napig ezen szolgabíróshoz nyújtsák be.

Kelt Párdányban, 1885. évi június 24.

Torontálmege párdányi szolgabírói hivatal.

Arlejtési hirdetmény.

Vallás- és közoktatási m. kir. minisiter ur ő nmsága f. évi jul. hó 7-én 24402. sz. alatt kelt magas intézvényével a dobriczai állami elemi iskoláépületnek felépítési munkálatok kivételére 4190 frtot engedélyezni méltóztatott, mely munkálatok biztosítása céljából f. évi **július hó 25-én**, délelőtt 10 órákor a torontálmegei kir. tanfelügyelőségi irodában Nagy-Becskereken nyilvános árlejtés fog tartatni.

Felhivatnak ennőffogva vállalkozni szándékozók, hogy a fenn kített határidőben és helyen 10% bantpénzzel ellátva megjelenni sziveskedjenek, megjegyezvén még, hogy a legkedvezőbb ajánlattevő vállalkozóval az építési szerződés azonnal megkötettilik, mely vállalkozóra azonnal, a nevezett kir. tanfelügyelőségre azonban csak a nm. minisiterium helybenhagyása után kötelező.

Az építési terv, költségvetés és építési feltételek a délelőtti hivatalos órákban naponta a kir. tanfelügyelőségi hivatalban betekintethetők.

N.-Becskerek, 1885. július 11.

Torontálmege

m. kir. tanfelügyelősége.

15088. sz. 1885.

(304—2.1)

Hirdetmény.

Torontálmege alispánja 1885. évi jul. hó 1-én kelt 15088. sz. rendeletével a n.-becskerek—temesvári, szárcsa—vattinai megyei utakon lévő 6 darab köhídnak újból építését illetőleg helyreállítását 4774 forint 69 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fent említett munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1885. évi **július hó 27.** napjának, d. e. 10 órájára, a torontálmegei alispáni hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettilik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fennebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bantpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap 10 órájig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetlni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a megyei m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt N.-Becskereken 1885. évi július 1.

Torontálmege alispánja.

3885. sz. kig. 1885.

(273—3.3)

Pályázat.

Lemondás következtében megürült kumáni kororvosi állomásra, melyvel Kumán község részéről 650 frt és Tarras község részéről 150 frt évi javadalmazás, vagyonosknál 50 kr., s közép osztállynál 20 kr. látogatási díjjak vannak összekötve, a pályázat ezennel kiiratik.

Miről pályázni szándékozók azzal értesítetnek, hogy az 1871. évi XVII. törv. cz. értelmében kellően felszerelt folyamodványaikat az ez évi **július hó 30-án**, d. e. 8 órára, a kumáni község-házához kizűzött választási határnapot megelőzőleg alulírott szolgabírósnál mutassák be.

T.-Becsen, 1885. évi június hó 24-én.

Gyertyánffy Béla,

s. szolgabíró.

129. sz. 1885.

(310—1.1)

Meghívó.

A „Párdány és környéke belviz lecsapoló társulat” 1883. é. **augusztus hó 1-én**, délelőtti 9 órákor a német-párdányi község-ház tanácstermében

közgyűlést

tart, melyre az összes ártérbirtokosok és egyéb érdekeltek ezennel tisztelettel meghivatnak.

A közgyűlést megelőzőleg ugyan az nap reggeli 8 órákor választmányi ülés tartattilik, melyre a t. cz. választmányi tagok szintén meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai a következők:

1. A csatorna felvigyázó és 5 örne alkalmasítása és azoknak évi bérének megállapítása.
2. Az ó-telek—párdányi csatornaág szélesítésére vonatkozó tervezet és költségvetés bemutatása.
3. A csatornázási munkálatok felülvizsgálására vonatkozó jegyzőkönyv bemutatása.
4. Az ártérfejlesztésre vonatkozó osztályozás feletti határozat hozatal.
5. A társulati választmányának újbóli megválasztása és egy mérnöknek ideiglenes alkalmazása.
6. A közgyűlés előtt netán beadott indítványok tárgyalása.

Kelt Párdányban, 1885. évi július 12.

Stassik János, Szladek János,

társulati jegyző. társulati alelnök.

683. sz. kig. ex 1885. (296—3.2)
Pályázati hirdetés.
 A szerb-kereszturi községi képviselő testületnek f. é. június 3-án 24. kgy.

sz. a. hozott határozatával e község határában levő mintegy 5431 holdnyi überlandialis földnek részletes felmérése elrendeltetvén, felhivatnak e részletes felmérést eszközölni szándékozó okleveles

mérnökek, hogy ajánlataikat e község-előjáróságánál f. évi július 25-ig nyújtsák be.
 Megjegyeztetik, hogy a felmérés s azzal kapcsolatos kiigazítási munkálatok

a legelőbb ajánlkozó mérnöknek kiadati fog.
 Kelt Szerb-Kereszturon, 1885. évi július 1-én.
A községi előjáróság.

2079. sz. ki. 1885. (285—3.3)
Pályázat.

Szerb-Szent-Márton községben lekötés folytan megüresedett és 300 frt évi fizetéssel javadalmazott községi irnoki állomásnak Szerb-Szent-Márton községhezánál választás útján leendő betöltésére a határidő f. évi július hó 25. napjának, reggeli 8 órára tuzetik ki.

A miért is felhivatnak mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtkák, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket — melyekben a hivatalos magyar nyelven kívül a szerb nyelv tökéletes bírása is igazolandó — a választást megelőző napig ezen szolgabíró-sághoz nyujtsák be.

Párdányban, 1885. június 26-án.

Torontálmegye párdányi szolgabírói hivatala.

2137. sz. ki. 1885. (294—3.2)
Pályázat.

Csebza községében szervezett és a megyei tekintetes törvényhatósági bizottságnak f. évi május 11-én 529. kgy. 5115. ex 1885. sz. a. kelt határozatával jóváhagyott 300 frt évi fizetéssel javadalmazott községi irnoki állomásnak Csebza községhezánál választás útján leendő betöltésére a határidő f. é. augusztus 8-ik napjának délelőtti 10 órájára ezennel kituzetik.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtkák, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket, melyekben a magyar nyelven kívül a román nyelv tökéletes bírása is igazolandó, a választást megelőző napig ezen szolgabírói hivatalnál nyujtsák be.

Kelt Párdányban, 1885. évi jun. 30-án.

Torontálmegye párdányi szolgabírói hivatal.

A torontálmegyei gazdasági kiállításon 1884-ben EZÜST DISZ-OKLEVELET nyert.
 A bécsi 1883. évi nemzetk. gyógyss. kiállításon EZÜST ÉRMET nyert.
 A triestti 1882. évi kiállításon BRONZ-ÉRMET nyert.
 A gráci 1880-ik évi országos kiállításon ELISMERÉSI OKLEVELET nyert.

A MOHAI ÁGNES FORRÁS

hazánk egyik legszénsavdúsabb

SAVANYUVIZE

kitünő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmain alapuló bajaiban. Általában a víz mindazon kóroknál kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Kizárólagos forrástár **Édeskuty L.** m. kir. udv. szállítónál, Budapesten.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Az 1884-ik évi elszállítás

1,500.000

palaczk.

Nagy-Beeskereken kapható: Blumm Sándor, Deixner Lipót, Haidegger Ödön, Rósa Béla, Rósa Ignácz, Schlesinger Gerson, Schnitzler L., Zimmerer A., Nack Gyula és Konkoly Lajos uraknál.

(98—12.10)

Jelen tásában zöltünk a szoros nalistika lönítésé oly szer nélkül rint az szeséve A lapi köz csak H számv. érdekel lőknek hatóság szes hi szeres melys hetők tájara

Valam Beesk rének

A vonatkoz kívánó mint egy végett elótti 10 t. cz. ezennel össze. Felh ezt a jár

supponá kapna a longó sze

A kö riaszson is nem sz vagyunk, lün, mely neké köz hődnék. erkölcsi é ilyen dup gunkat. M otló rövid kilátasod v esolgetése álmod közt rajta s le kéteve, job pedig jobb De az mas és ko milyenekn már a nev keréhez, kori magy szelte, azt nak, a m lévén az m ,megcselek temetett és lekötöt* k konyhászati

HIVATALOS MELLÉKLETE.

Nagy-Beeskerek, 1885. évi július hó 16-án.

HIVATALOS RÉSZ.

T. olvasóinkhoz!

Jelen számunkkal a lap beosztásában gyökeres újítást eszközöltünk, mely a hivatalos résznek a szorosabb értelemben vett journalistikai résztől való teljes elkülönítésében áll. Ez újítás előnyei oly szembeszökők, hogy habozás nélkül véljük kimondhatni, miszerint az t. olvasó közönségünk tettségével fog találkozni.

A főlap ezentúl kizárólag hírlapi közleményeknek, a melléklet csak hivatalos értesítésekre lesz szánva, s így lehetővé válik az érdekelt községeknek és tisztviselőknek a Torontálmege központi hatóságai által kibocsájtandó összes hivatalos közlemények rendszeres gyűjteményre tehetni szert, melyek évfolyamonként összegyűjthetők s a ministeri rendeletek mintájára egybeköthetők.

A szerkesztőség.

Valamennyi szolgabírónak, N.-Beeskerek város polgármesterének s a helyhatósági biztosnak.

A mege székházának kiépítésére vonatkozó fontos és rögtöni intézkedést kívánó vitás kérdések tárgyalására, valamint egyéb sürgős folyó ügyek elintézésére végett folyó hó 22-ik napjának, délelőtti 10 órájára, az 1870. évi XLII. t. cz. 42. §-ának bekezdése alapján ezen rendkívüli közgyűlés hivatik össze.

Felhivom ennél fogva a t. czímet, hogy ezt a járásának (városának) területén lakó

megyei bizottsági tagokkal közölje s a legelterjedtebb módon s sürgősen kihirdesse: valamint a hirdetési bizonylatot minél előbb beterjesztse.

N.-Beeskereken, 1885. július 10-én.

Tallian, alispán.

Torontálmege törvényhatósági bizottságának 1885. évi július hó 22-én s folytatólag tartandó rendkívüli közgyűlésének tárgysorozata.

I. Előadó: Rónay Jenő, főjegyző.

Vallás- és közoktatásügyi ministeri rendelet a nagy-kikindai gymnasium tárgyában.

Földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministeri rendelet a vákok megállapítása tárgyában (rév-, part-, kövezet- és vásárvám).

Az építési bizottság jelentése az istállóépület tárgyában.

A megyeház építésére vonatkozó szerződés.

Nagy-Beeskerek város képviselőinek felebezzett határozata a mege székház építésére átengedett 37 négyzetméter terület tekintetében.

Indítvány a tisztai nyugdíjalap segélyezése tárgyában.

A gazdasági egyesület véleménye a birkatenyésztés és legeltetés érdekében.

A temesvári kereskedelmi és iparkamara véleménye az utazó úgynökök által üzött házalás tárgyában.

Hulász István tb. szolgabíró és szolgabírósegéd befejezett fegyelmi ügye.

Nagy-Beeskerek város képviselőinek határozata a polgármester jutalmazása tárgyában.

Csatád község egy jegyzőségű állomást rendszeresít.

Keglevichházi köjegyzőség egy jegyzői irnoki állomást rendszeresít.

Sztarcsova község határozata, melylyel egy tűz-fecskeendő beszerzése rendeltetett el.

Homoliz község felebezzett határozata a fekete ugar tárgyában.

Franzfeld község a közmunkaváltság díját kéri elengedni.

Szerb- és Német-Párdány határozata az ott felállítandó járásbírósgá iránt.

A franyorai róm. kath. hitközség felebezzel a képviselőlet azon határozatát, melylyel a kérelmezett földcsere megtagadtatt.

Heufeld község és az uradalom között létrejött egyezés a pótadóra néve.

Szaravolla község az állami méneket a fedezés idején alatt díjmentesen eltartani hajlandó.

Karlova ugyanaz.

Franyova ugyanaz.

Úrményház és Hajdusitza ugyanaz.

Mellence ugyanaz.

Pészak ugyanaz.

Nagy-Beeskerek ugyanaz.

Franzfeld ugyanaz.

Gyér és Stefanföld ugyanaz.

Nákófalva ugyanaz.

Grabác ugyanaz.

Szefkerin ugyanaz.

Német-Párdány községnek felebezzett határozata, mely szerint állami méneket nem hajlandó tartani.

Az antalfalvi járás községeinek határozatai az állami ménekre néve.

Özv. Lujánovits Olga folyamodványa a Szervintz-féle ösztöndíjért Iván fia részére.

Az alibunári szolgabíró kéri irodai lakbér átalányt folyóvá tenni.

Bresztovác község határozata az állami mének tárgyában.

A megyeház építési bizottságának jelentése az iskolaépületre vonatkozólag.

Belügyministeri rendelet a megyeház-építési szerződés és a művezetés tárgyában.

II. Előadó: Dr. Orsó Mátyás, aljegyző.

Igazságügyministeri rendelet tíz kir. járásbírósgá szervezése tárgyában.

Igazságügyministeri rendelet a nagy-szebeni kir. törvényszék esküdtseki hatáskörének megszüntetése tárgyában.

A megyei II. alispán megterítendő előlegekről.

A nagy-szent-miklósi földmivelési iskola bizottságának átirata ezen iskola segélyezése iránt.

III. Előadó: Kovács Lajos, aljegyző.

Csatád árvapenziónának számvonólag felülvizsgált és helyesnek talált 1884. évi számadása.

Franzfeld község képviselő testületének az államkincstári régi földnek haszonbérbe vétele iránti határozata.

Oppova község képviselőinek a községi albiró fizetése tárgyában hozott határozata.

Tisza-Hegyes községének a község ház honnan leendő fedezése tárgyában hozott határozata.

Orlovát község képviselő testületének a korcsmáltatási jog haszonbérbevétele iránt hozott határozata.

Baranda község képviselő testületének egy községi irnoki állomás rendszeresítése iránt hozott határozata.

Ujpecs képr. testületének a belrendőri költségek arányosabb kivétele tárgyában hozott határozata.

A mege közigazgatási bizottságának átirata az erdészeti albizottság megalakítása tárgyában.

Pozsony mege átirata a cigánycsapatok köborlása megszüntetése tárgyában.

Állmod közti arasznyi időben is végigfuthatsz rajta s legfeljebb annak a veszélynek vagy kitéve, hogy a kávé rozszabbul, a delutáni álom pedig jobban fog esni.

De aztán nem is olyan rettenetesen unalmas és komoly dolgok azok az akták, mint a milyeneknek ki vannak kiáltva. Mert hiszen már a nevék, ha szépen visszaviszszük gyökerehez, a honnan a mi latinba oltott közép-kori magyar hivatalos műnyelvünk azt lemetasztette, azt igazolja, hogy olyasmit tartalmaznak, a mi téged okvetlenül érdekel, nem lévén az más, mint a mi scum est, magyarul „megeselekedődött”. A különbség az aktába lemetett és a kőszá hí szárnyára kelt „cselekedet” közt csak a sallangba, vagy, hogy konyhászati műszót használják: a garairung-

nincs olyan költemény a világon, mely a kezzel tehetőséget képes lenne annyira felizgatni, mint egy poros és száraz akta a mult százból — persze csak ott és annál, a hol és kinél phantázia van, mert a hol az nincs, ott úgy vagyunk vele, mint arlézi kútainkkal; akkor sincs bennök víz, ha viznek bele!

Kétkedő fejcsoválásod azonban bizonyításra kényszerít.

Elvezetlek hát levéltárunkba, s nehogy rendőrel kelljen nyomozni valami általam már ismert ügyet, gondolomra kiszemelem a legporosabb sarokból való legsárgább csomót s kellő desinfiálás után — mert hátha épen a nagy cholera idejéből való — felnyitom.

Egy darabig turkálni kell benne, mert nehéz a hosszú szószban megtalálni a húst, a

„Gazdasszony a tekintetes uraságosna jelen nem léteben a Kotsisnének házában megsütötte az Tsirkét és a palacsintát, de azt, hol vette legyen és mivel költötte legyen el, arról semmi bizonyosat mondani nem tud, hanem hogy Vatsora tájon a sült Tsirkével és a palacsintával a házból kitunt.” Miatán a „Kotsisné” szintén rávallott panaszosra, hogy „ő a több tselédekkel egyben igen sokszor látta esténként Révész Jánost ben sz udvarban járni, de miért, azt csak maga tudja;” — az a furcsa vége lett a pernek, hogy a panaszos „Gazdasszony bizonyosan ben marad a vádoltatott dologban: itéletünk neki 15 korbátsbeli büntetést.”

Lám, egy mindennapi eset az életből: ex actis, amely a manapságiaktól alig különbözik

uo, a prózai aktából.

S miután ekként bebizonyítottam azt — a mit mellesleg mondva magam sem biszek komolyan — hogy a legprózaibb dologban a világban, az aktában is van költészet, meg fogod engedni, nyájás olvasó, hogy ilyen megéröltetés után szerzett babérsimon vágyom megpihenni s úgy tölöd annál inkább érzékenlen búcsút veszek — érzékeny búcsú úgy is annyi van, hogy jól eshetik egy kis változatosság — minek utána alapos reményem van arra, hogy még fog alkalom akadni egyet mást — persze csak érdekes dolgot — elmondani azokból, a mikkel ma eleget untattalak. A biztos alap, az akta tudományos meghatározása, le van rakva; már most folytathatjuk.
Pergő.

dszeresített személyzet
ül haladván, az ezen
sítésére Torontálmegye
sak jegyzősegek és
kalmazhatnak.
gyzősegek, mint a
álló intézkedésre joga
s csak is a jegyző
ségére hivataloskod-
yólag magukat szigo-
tatásához kötelesek
akadályoztatása esetén
I. t. cz. 85. §. szerint
helyettesítvén, ugyan
az esetleges segéd-
tagját is megjelölni,
talos akadályoztatása
da vezetését teljesíti.
gének és jegyzői ir-
-testület által élet-
nak és fizetésük is a
által de törvényható-
sággal állapított meg,
de csak oly egyének
galább 6 gymnasiális
más tanintézetű osz-
eztek.
intetben úgy a jegy-
jegyzői irnokokra a
égi előjárásokról
ányadók.
zségek, melyekben
annak vagyoni és
és egyéb fontos
z irodai munka oly
annak teljesítésére a
szükséges, az illető
al felhívandók, hogy
erinti segédszemély-
esítése iránt hozzá-
jövahagyás végett a
rjesszék be, megje-
n községekre nézve,
ő szaporítás indokolt
eszközölni indokolat-
esetről esetre a tör-
rozatilag intézkedni.
nézve a kezdemé-
1871. XVIII t. cz.
a megye alispánja
ni.
d fizetése, tekintet-
t megillető mellék-
m tarthat, évenként
nem lehet, a jegyzői
dig legalább 25 frt
állania.
nkaerő esetén ren-
zségeket iroda pót-
rülék vagy végre-
helni nem szabad,
ályrendelet szerint

rendszeresítendő személyzet a törvényileg
is reá bízott teendőket teljesíteni köteles.
10. Az egyes községekben eddig
szokásban lévő „másod jegyző“, „al-
jegyző“, „jegyzőhelyettes“ stb. elneve-
zések, valamint a munka körnek jelen
szabályrendelet 2-ik §-ával ellenkező
megállapítása a mennyiben az az illető
állás szervezésénél jogerősen megállapít-
va nem lett, hanem csak helytelen szo-
váson alapul hatályát veszti.

11. A megyebeli szolgabírók és illetve
az alispán kötelesek jelen szabályren-
delet életbe léptétől számított három hó
alatt a 7. §-ban reájuk bízott teendőket
teljesíteni.
520. kgy. sz. 10148.

Törvényhatóságilag jóváhagyatik.
Kelt Torontálmegye törvényhatósági
bizottságának 1885. évi május hó 11-én
folytatva több napokon át N.-Beckereken
tartott rendes tavaszi közgyűléséből.

14953. sz. ex 1885.

A községi jegyzősegek és irnokokról
szóló szabályrendelet belügyminis-
ter ur ő nagyméltósága által tett észrevéte-
lekhez képest módosítván kormány
jóváhagyás alá terjesztés előtt oly érte-
sítéssel hirdették meg, hogy eme sza-
bályrendelet ellen esetleg intézendő
felebbezések a megye alispánjánál 1885. évi augusztus 20-ig
nyújtandók be.

Kelt Nagy-Beckereken, 1885. évi
július hó 11-én.

Tallián, alispán.

Valamennyi központi előadó, szolgabíró, helyhatógi biztos s N.-Beckerek város polgár- mesterének.

Tudomásvétel s kellő mihez tartás
végett értesitem a tek. címet, miszerint
a horvát, szlavan, dalmát királyi országos
kormány belügyi osztálya szolgálati tek-
intetéből elrendelte, hogy a krapina-tóp-
liczi királyi alispánság székhelyét Szent
Keresztről (Zacsretje) 1885. évi július
hó 1-től Krapina mezővárosba tegye át
(ahol a nevezett alispánság a fent meg-
jelölt napon hivatalos működését meg-
kezdeni fogja) és hogy ezen alispánság

1885. évi július hó 1-től kezdve: Krapina-
tópliczi helyett Krapinai nevet fog
viselni.

Kelt Nagy-Beckereken, 1885. évi
július hó 7-én.

Tallián, alispán.

Az alant következő szabályrendeletek
melyek a miniszterium által jóváhagyat-
ván már hatályba léptek, végleg meg-
állapított szövegezésükben a megyeszer-
vezési szabályrendelet értelmében ezen-
nel meghirdetettek:

Szabályrendelet

a hatósági tilalom elleni fegyvertartás
büntetéséről.

1. §. Mindazok, kik a hatóság vagy
magánosok elleni erőszak, gyilkosság,
rablás, zsarolás, lopás vagy két ízben
elkövetett orvadászat miatt megbüntet-
ettek, büntetésük kiállása után, a fegyver
birhatástól eltiltandók.

A járásbeli szolgabíró, N.-Beckerek
városában pedig a rendőrkapitány tar-
tozik a fegyver birhatás eltiltására vo-
natkozó határozatot az illetőnek kihirdetni.

2. §. Azoknak nyilvántartása végett,
kik az előbbi szakaszban említett bü-
ntettek, vétségek és kihágás miatt elítél-
ettek, a megye alispánja minden félév
kezdetén úgy mint január és július hóban,
a megye területén levő bíróságokhoz,
az illetők nevei, illetősége és büntetésük
lejárati idejének kimutatása iránt meg-
keresést intéz.

3. §. A bíróságoktól beszerzett ki-
mutatások vétele után a megye alispánja
a szolgabírói kerületekben lakó elítéltek
kimutatását az illető járásbeli szolga-
bírákkal, N.-Beckerek városában lakó
elítéltek kimutatását pedig N.-Beckerek
város rendőrkapitányával közli.

E kimutatások alapján a szolgabírók
(rendőrkapitány) nyilvántartani kötelesek
az egyes elítélteknek büntetésük kiállása
után illetőségi helyükre való visszatérését
és ennek megtörténte után — a fegy-
verbirhatási tilalmat kibocsátani tartoznak.

4. §. A községi előjárások, min-
den oly egyének községükben való tar-
tozkodását, kiről tudják, hogy az első
szakaszban említett büntettek, vétségek
és kihágás miatt büntetve volt, késedelem
nélkül a járásbeli szolgabírónak bejelenteni
tartoznak.

5. §. A szolgabírók (város rendőr-
kapitány) a kibocsátott fegyvertartási tilal-
makat a csendőrséggel községi előjáró-
ságokkal közölni, — az utóbbiak a tilal-
mak betartására felügyelni, és a tilalom
ellenes fegyvertartások eseteit a járásbeli
szolgabírónak bejelenteni kötelesek.

Nagy-Beckerek város területén a
fegyvertartási tilalmak megtartására a
városi rendőrkapitány tartozik felügyelni.

6. §. A szolgabírók (rendőrkapitány)
által kibocsátott tilalmat csak a megye
alispánja szüntetheti meg, ha az illető
azt kérelmezi, és kétségtelen erkölcsi
javulását bizonyítja.

A megye alispánja határozat hozatal
előtt a járásbeli szolgabírót (rendőrkapitányt)
és községi előjáróságot a kére-
lemre nézve meghallgatni köteles.

7. §. A ki a hatóság tilalma elle-
nére fegyvert tart: az 1879. XL. t. cz.
61. §-a értelmében tíz napig terjedhető
elzárással és száz forintig terjedhető
pénzbüntetéssel büntetendő és azon kívül
a nála talált fegyver elkobzandó.

A pénzbüntetésekbe befolyó össze-
gek az 1878. V. t. cz. 27. §-ában jelzett
célra fordítandók.

8. §. Az elkobzott fegyverek nyil-
vános árverésen adandók el.

9. §. A szolgabírók, a községi elő-
járóságok azon egyenekről naplót tartoz-
nak vezetni, kiknek járások területén
illetőleg községükben a fegyvertartás el-
van tiltva.

E naplók kívánatra bárkinek elő-
mutatandók.

10. §. Kihágási ügyek elbírálásánál
első fokban az illető járásbeli szolgabíró,
N.-Beckerek városban a kapitány vagy
a tanács által e részben megbízott tiszt-
viselő, másodfokban az alispán, harmad-
fokban pedig a m. kir. belügyminiszter
jár el.

11. kgy. sz. 1840—1885.

Törvényhatóságilag elfogadtatik.

Torontálmegye törvényhatósági bi-
zottságának 1885. évi február hó 23-án
s folytatva több napokon át Nagy-Beckere-
ken városában tartott rendkívüli köz-
gyűléséből.

Kiadta:

Rónay, m. főjegyző.

A magyar kir. belügyminiszter.

18364. sz. II. 1885.

Az 1885. évi január hó 18-án
71156—1884. sz. alatt kibocsátott itteni

...közben, vagy az...
álmód közti arasznyi időben is végigfuthatsz
rajta s legfeljebb annak a veszélynek vagy
kitéve, hogy a kávé rozsbabbul, a delutáni álm
pedig jobban fog esni.

De aztán nem is olyan rettenetesen unal-
mas és komoly dolgok azok az akták, mint a
milyeneknek ki vannak kiállva. Mert hiszen
már a nevek, ha szépen visszaviszszük gyö-
keréhez, a honnan a mi latinba oltott közép-
kori magyar hivatalos műnyelvünk azt lemet-
szette, azt igazolja, hogy olyasmit tartalmaz-
nak, a mi téged okvetlenül érdekel, nem
lévén az más, mint a mi actum est, magyarul
„megcselekedődött“. A különbség az aktába
temetett és a kőszá hir szárnyára kelt „cse-
lekedet“ közt csak a sallangba, vagy, hogy
konyhászati műszót használjak: a garnirung-

nincs olyan költemény a világon, mely a kép-
zelő tehetőségét képes lenne annyira felizgatni,
mint egy poros és száraz akta a mult szá-
zadból — persze csak ott és annál, a hol és
kinél phantázia van, mert a hol az nincs, ott
úgy vagyunk vele, mint artézi kútainkkal;
akkor sincs bennök víz, ha visznek bele!

Kétkedő fejcsóválásod azonban bizonyi-
tásra kényszerít.

Elvezettek hát levéltárunkba, s nehogy
rendőrrel kelljen nyomozni valami általam már
ismert ügyet, gondolomra kiszemelem a leg-
porosabb sarokból való legsárgább csomót s
kellő desinficiálás után — mert hátha épen
a nagy cholera idejéből való — felnyitom.

Egy darabig turkálni kell benne, mert
nehéz a hosszú szöszben megtalálni a húst, a

„Gazdasszony a tekintetes Uraságoknak jelen
nem léteben a Kotsisnének házában megsü-
tötte az Tsirkét és a palacsintát, de azt, hol
vette legyen és kivel költötte legyen el, arról
semmi bizonyost mondani nem tud, hanem
hogy Vatsora tájon a sült Tsirkével és a pa-
lacsintával a házból kitűnt.“ Miután a „Kotsisné“
szintén rávallott panaszosra, hogy „ő a több
tselédékekkel egyben igen sokszor látta estén-
ként Révész Jánost ben az udvarban járni,
de miért, azt csak maga tudja;“ — az
a furcsa vége lett a pernek, hogy a pana-
szos „Gazdasszony bizonyosan ben marad
a vádoltatott dologban: itéletünk neki 15 kor-
bátsbeli büntetést.“

Lám, egy mindennapi eset az életből: ex
actis, amely a manapságiaktól alig különbözik

...adott a poros sárga papiros-
ból, a prózai aktából.

S miután ekként bebizonyítottam azt — a
mit mellesleg mondva magam sem hiszek ko-
molyan — hogy a legprózaibb dologban a
világban, az aktákban is van költészet, meg
fogod engedni, nyájás olvasó, hogy ilyen meg-
erőltetés után szerzett babérsimon vágyom
megpiheni s úgy töléd annál inkább érzé-
kellen búcsút veszek — érzékeny búcsú úgy
is annyi van, hogy jól eshetik egy kis vál-
tozatosság — minek utána alapos reményem
van arra, hogy még fog alkalom akadni egyet
mást — persze csak érdekes dolgot — el-
mondani azokból, a mikkel ma eleget un-
tattalak. A biztos alap, az akta tudományos
meghatározása, le van rakva; már most foly-
tathatjuk.
Pergő.

rendeletre képest módosított ezen szabályrendeletet, az 1879. évi XL. t. cz. 5. §. alapján, ezennel megerősítem.

Budapesten, 1885. évi ápril hó 7-ik napján.

A minister helyett:
Beniczky, államtitkár.

Szabályrendelet

a megyék háztartásáról szóló 1883. évi XV. t. cz. alapján igénybe vehető megyei pótdadó kivetéséről, behajtásáról és kezeléséről.

1. §. Az 1883. évi XV. t. cz. 9., illetve 13. §-a alapján közigazgatási, közgazdasági, közművelődési és jótékony-sági czélokra igénybe vehető megyei pótdadó, ha az a törvényhatósági közgyűlés által a törvény 10., esetleg 11. §§-aiban körülírt módozatok mellett elhatározottat s a 13. §-ban említett pótdadóra nézve a bel- és a pénzügyminister engedélye is kieszközöltetett, a földadó, házadó, keresetadó nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adója, bányá adó, tőkeamat és járadék adó címén fizetett egyenes államadók után egyenlő százalékban vettetik ki.

2. §. A fentebbi szakaszban előirt módon megállapított pótdadót a községekre a kir. adófelügyelőtől a kivétést megelőző évről megszerzett adókimutatások alapján a megyei számvevőség által történt kiszámítás szerint az alispán veti ki, a pótdadónak egyenkénti kivétele és behajtási az 1883. évi XV. t. cz. 12. §-ban a közhírré tételre nézve foglalt rendelkezésnek szem előtt tartásával s a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t. cz. szabványai szerint a községi előjáróságok által eszközöltetik.

3. §. A kivetett pótdadó esedékességére és beszállítására, valamint az előjárók netáni mulasztására nézve is az 1883. évi XLIV. t. cz. szabványai mérvadók.

A pótdadót a községek kötelesek behajtani a község területén lévő összes adózóktól.

4. §. A községekben ily módon kivetett és beszedett pótdadóról az illető számadásra kötelezett tartozik rendszeres számadást készíteni, és azt a községi

pénztári számadásokra vonatkozó 1871. évi XVIII. t. cz. 128. és 129. §§-ai értelmében a községi képviselő testülethez megvizsgálás és a törvényhatósághoz felülvizsgálat végett bemutatni.

A közlekedési czélokra igénybe venni szándékolt pótdadóból várható eredmény, a közmunka tárgyában készült s a közmunka és közlekedési ministerhez felterjesztendő költségvetési előirányzat fedezeti rovatába felveendő.

5. §. A községek által a megyei pénztárba beszállítandó pótdadó összegek a közigazgatási czélokra lettek kivéve a megyei házipénztárba utalványoztatnak, ott bevételezendők és szabályszerűleg elszámolandók; a törvényben felsorolt másféle czélok javára kivetett pótdadó elszámolására külön napló nyitandó.

6. §. A kivetett pótdadó állásáról a megye pénztárnoka a számvevőség ellenjegyzése mellett február, május, augusztus és november hó utolsó napján a megye alispánjához jelentést tesz, kitüntetve a hátralékos községeket és a megye alispánja a mulasztó községek előjárói ellen a törvény szigorát alkalmazza. A hátralékos a községi előjárók által a közadók behajtására fennálló szabályok szerint esetleg kényszer útján is behajtandók.

7. §. Az 5. §-ban említett másféle czélok javára kivetett és befolyt pótdadóról a megye pénztárnoka év végével rendszeres számadást készít, és az a számvevőség és állandó választmány elkészítése után a tavaszi rendes bizottsági közgyűlés elé terjesztetik.

775. kgy. sz. 12993—1884.

Törvényhatóságilag elfogadtatik.

Kelt Torontálmegye törvényhatósági bizottságának 1884. évi augusztus 12-én s folytatva több napon át N.-Beckerek városában tartott rendkívüli közgyűlésből.

Kiadta:

Rónay, m. főjegyző.

Szabályrendelet

a vám és révjog gyakorlása, a hidak, kompok és egyéb átjárók fenntartása körül elkövetett kihágások tárgyában.

1. §. A vám és révjog gyakorlása tekintetében az érvényben levő törvények

határozatainak keretén belül még a következők rendelkeznek.

a) A vámdíj szabályzat a hid, komp, szóval átjáró előtt könnyen hozzáférhető helyen és az állam nyelvén kívül az illető vidéken lakó nép nyelvén is folyton kifüggesztve tartandó.

b) A vámdíj vagy révpénz lefizetése végett a jogtulajdonos megbizottja az illető félt felkeresni tartozik.

c) Minden komp vagy egyéb átjáró csak akkor vehető használatba, ha teherképességének előleges megvizsgálása után a m. kir. államépítészeti hivatal által erre az engedély az illető járás szolgabírójának bemutatandó.

e) A komp tulajdonosok illetőleg bérlők a kompon legalább hat erős evezőt és 2 csákyát tartoznak tartani, továbbá a komphoz kötve egy nagy csolnakot.

f) A mennyiben valamely hid és komp tulajdonosa, az azokon tapasztalt a közlekedést veszélyeztető romlásokat az illető községi előjáróság vagy szolgabíró megintése után sem igazítja meg, az ellene folyamathat teendő törvényszerű eljárás befejezése előtt, a veszélyeztetett közlekedés fenntartása céljából szükséges javítások az ő költségére közigazgatási uton foganantandók.

g) A komphoz való le és feljratok járható állapotban tartandók. 25 foknyi lejtőnél meredekebbek nem lehetnek, és télen fagyos időben homokkal, iszappal vagy hamuval behintendők.

Az ezen szabályrendelet előző §-ban foglalt rendelkezések megszegése által elkövetett kihágások az 1879. évi XL. t. cz. 113. §-a alapján fognak büntettetni. Az ily kihágások ügyeiben követendő eljárást az 1880. évi XXXVII. t. cz. 42. §-a és az annak alapján a belügyminister által ugyanazon évi augusztus 17-én 38.547. sz. a. kelt rendelet mellékletét képező utasítás szabályozza. — A vámdíjszabályok megállapítása és alkalmazása, nemkülönben a vámok fenntartása körüli gazdasági és műszaki intézkedések ügyei tekintetében ezenül is az eddig fennállott törvények és törvényes gyakorlat fognak érvényben maradni.

(Folytatás következik.)

ri
is
va
bi
ni
hi
er
il
gu
ot
kil
csövelése köz
álmód közti ar
rajta s legfej
kítve, hogy a
pedig jobban
De aztan
mas és komoly
milyeneknek k
már a nevék,
keréhez, a hon
kori magyar bi
szette, azt igaz
nak, a mi té
lővén az más,
„megcselekedő
tomelett és a
leködöt” közt
konyhászati m